

Χωρίς τον Χάρι Χόλε, αλλά πάντα με σύντροφο το μυστήριο

ΤΖΟ ΝΕΣΜΠΟ
Το νυχτόσπιτο
μτφρ. Γρηγόρης Κονδύλης
εκδ. Μεταίχμιο
σελ. 280

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Όταν τον περασμένο Σεπτέμβριο ο Τζο Νέσμπο επισκέφθηκε την Ελλάδα για την προώθηση του βιβλίου του «Ματωμένη σελήνη» (του 13ου της σειράς με πρωταγωνιστή τον Χάρι Χόλε) και την αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, αξιοποίησε την τρίωρη πτήση του από το Λονδίνο στην Αθήνα για να γράψει.

Κάποιους μήνες νωρίτερα, είχε συμφωνήσει με μια διεθνή εταιρεία παραγωγής να διασκευάσει σε σενάριο το τελευταίο του βιβλίο με τίτλο «Το νυχτόσπιτο», που εκδόθηκε στη Νορβηγία την άνοιξη του 2023 και κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδόσεις Μεταίχμιο. «Έκανα ένα διάλειμμα από τον Χάρι» μου είχε πει τότε, στη διάρκεια της συνέντευξης που είχαμε κάνει στη διαδρομή από το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» προς το κέντρο της Αθήνας («Κ», 28/9/2023). «Είναι ένα βιβλίο διαφορετικό από ό,τι έχω κάνει έως τώρα, μια ιστορία τρόμου».

Το τελευταίο του βιβλίο έχει διασκευαστεί από τον ίδιο σε σενάριο.

«*Το νυχτόσπιτο*» του Τζο Νέσμπο συνδυάζει με αναπάντεχο τρόπο τον απόλυτο τρόμο, με ανακουφιστικές σκηνές καθημερινότητας και ανέλπιστες κωμικές πινελιές.

Εχοντας διαβάσει το βιβλίο συνειδητοποιώ ότι, όπως συνηθίζει, ήταν ακριβής, λακωνικός και μάλλον μετριόφρων. «Το νυχτόσπιτο» συνδυάζει με αναπάντεχο τρόπο τον απόλυτο τρόπο, με ανακουφιστικές σκηνές καθημερινότητας και ανέλπιστες κωμικές πινελιές, μεθοδεύοντας μια κλιμάκωση που επιβεβαιώνει ότι ο Νορβηγός ροκ σταρ της αστυνομικής λογοτεχνίας ξέρει να δημιουργεί ιστορίες παρασύροντας τους αναγνώστες μέσα από δαιδαλώδεις απολαυστικές διαδρομές. Κεντρικός ήρωας του βιβλίου είναι ο 14χρονος Ρίτσαρντ, ο οποίος μετακομίζει στην πόλη Μπαλαντίν, για να μείνει με τους θείους του έπειτα από τον θάνατο των γονιών του σε πυρκαγιά. Αρχικά όλοι δείχνουν κατανόηση στην αντίθεση συμπεριφορά του, μέχρι που τους διηγείται πως ο φίλος του Τομ εξαφανίστηκε όταν τον καταβρόχθισε η συσκευή στον τηλεφωνικό θάλαμο στην άκρη του δάσους την ώρα που έκαναν τηλεφωνικές φάρσες. Η αστυνομία υποψιάζεται τον Ρίτσαρντ για εγκληματική ενέργεια και οι υποψίες εναντίον του εντείνονται όταν δηλώνεται αγνοούμενος και ο φίλος του ο Τζακ, για τον οποίο λέει ότι μεταμορφώθηκε σε έντομο. Όμως ο νεαρός

επιμένει πως η λύση του μυστηρίου βρίσκεται σε ένα εγκαταλελειμμένο σπίτι της περιοχής και στον διαβόητο πρώην ιδιοκτήτη του που αγνοείται εδώ και χρόνια. Η μόνη σύμμαχός του είναι η συμπαθητική συμμαθήτριά του, Κάρεν, η οποία προσφέρεται να τον βοηθήσει να ακολουθήσει τα στοιχεία για να ανακαλύψει τι συνέβη.

Τηλεφωνικές φάρσες

Η ιδέα ήρθε στον Νέσμπο ένα πρωινό μεταξύ ύπνου και ξύπνιου, καθώς αναλογιζόταν πόσο άσχημα μπορούν να μπλέξουν δυο παιδιά κάνοντας τηλεφωνικές φάρσες και αφήνοντας τη φαντασία τους ελεύθερη να δημιουργήσει ένα τηλεφώνημα που μπορεί να φάει ένα αγόρι αρχίζοντας από το αυτί που ακουμπά στο ακουστικό και σταδιακά καταπίνοντάς το ολόκληρο. Γι' αυτό και ο πρώτος τίτλος του βιβλίου ήταν «Το σαρκόβορο τηλεφώνημα». Αλλωστε, οι τηλεφωνικές πλάκες ήταν αγαπημένο παιχνίδι και στα δικά του εφηβικά χρόνια. Θυμάται, δε, πως είχε πει τότε, ότι είχε μια αδυναμία στις ιστορίες τρόμου από παιδί, γι' αυτό και οι φίλοι του πάντα επέλεγαν εκείνον για να τους διηγηθεί μια τρομακτική ιστορία όταν αποφάσιζαν να

τρομάξουν την παρέα με ιστορίες φαντασμάτων.

Η πλοκή ακολουθεί την προσπάθεια του Ρίτσαρντ να αποδείξει την αθωότητά του ακροβατώντας ανάμεσα στο θρίλερ και στην υπερβολή χωρίς ποτέ να επιτρέπει μια σαφή ετυμλογία. Είναι όσα διαβάσει κανείς στις σελίδες αυτού του βιβλίου μια ακραία φάρσα ή μια ιστορία απόλυτου τρόμου; Πρόκειται για τους εφιάλτες ενός τραυματισμένου εφήβου ή για τις αποτρόπαιες πράξεις ενός διεστραμμένου μυαλού; Η ενοχή και η αθωότητα είναι σχεδόν ασήμαντες, καθώς προσπαθεί κανείς να αποκρυπτογραφήσει τη φύση αυτού του βιβλίου, να ακολουθήσει διαδρομές που το ανθρώπινο μυαλό αδυνατεί να επεξεργαστεί. Καμία εξήγηση δεν είναι προφανής και καμία υπόθεση δεν μπορεί να χαρτογραφήσει την πορεία προς την αποκάλυψη της αλήθειας, που έρχεται λυτρωτικά, σχεδόν θριαμβευτικά, στο τέλος. Σχεδόν απρόσμενα, δεν είναι η αποκορύφωση του δράματος όπως ίσως θα περίμενε κανείς, αλλά η ολοκλήρωση ενός παζλ από μαγικές εικόνες που τοποθετούνται στη θέση τους και αποκαλύπτουν με την κατάλληλη οπτική το σύνολο της ιστορίας.